

KAAVOITUSKATSAUS
2025

Sisällysluettelo

1.1	Kaavoituskatsaus	3
1.2	Kaavoitus järjestelmä	3
1.3	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	5
2	Maakuntakaavoitus	5
3	Yleiskaava	6
3.1	Vireillä olevat yleiskaavat.....	8
3.1.1	Pieni-Paljakan tuulivoimapuiston osayleiskaava	8
3.1.2	Isolehdon tuulivoimapuisto tuulivoimaosayleiskaava	9
3.1.3	Louhenkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava	10
3.1.4	Kylkivaaran tuulivoimapuiston osayleiskaava	11
3.1.5	Iijärven-Ristijärven	12
4	Asemakaava	13
5	Muuta	15

1.1 Kaavoituskatsaus

Alueidenkäyttölain 7 § mukaisesti kunnan tulee vähintään kerran vuodessa laatia katsaus kunnassa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaavahankkeista.

Kaavoituskatsauksen tavoitteena on antaa kokonaiskuva kunnan tämänhetkisestä yleis- ja asemakaavasuunnittelusta. Katsauksessa esitettyjen kohteiden lisäksi voi käynnistyä myös muita hankkeita, joista tiedotetaan erikseen.

Ristijärven kunnan kotisivuilta www.ristijarvi.fi löytyy tietoja ajankohtaisista kaavoitushankkeista. Kunta julkaisee kaavoihin liittyviä ilmoituksia ja kuulutuksia Kainuun Sanomissa ja sähköisellä ilmoitustaululla kunnan verkkosivuilla. Tarkemmin tiedottaminen esitellään kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa.

Myös laadittujen kaavojen kaavakartat löytyvät kunnan verkkosivuilta: <https://www.ristijarvi.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus-ja-maankaytto/voimassa-olevat-kaavat.html> erillisinä tiedostoina sekä [karttapalvelusta](#).

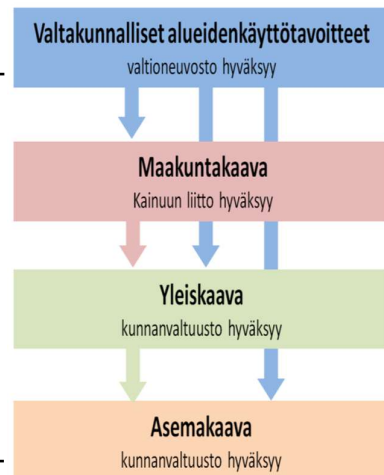
1.2 Kaavoitus järjestelmä

Alueiden käytön suunnittelujärjestelmään kuuluvat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, maakuntakaava, yleiskaava ja asemakaava. Ranta-alueelle laadittavaa asemakaavaa, joka käsittelee pääasiassa loma-asutuksen järjestämistä, kutsutaan ranta-asemakaavaksi.

Kaavoituksella ohjataan alueiden käyttöä, eri toimintojen yhteensovittamista ja rakentamista. Suunnittelun tavoitteena on edistää mm. turvallisen, terveellisen ja viihtyisän elin- ja toimintaympäristön luomista yhdyskuntarakenteen ja alueiden käytön taloudellisuutta ja toimivuutta rakennetun ympäristön kauneutta ja kulttuuriarvojen vaalimista ympäristönsuojelua ja ympäristöhaittojen ehkäisemistä elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä palvelujen saatavuutta, liikenteen tarkoituksenmukaista järjestämistä. Kaavoitusta ohjaa pääasiassa alueidenkäyttölaki ja rakentamislaki ja asetukset.

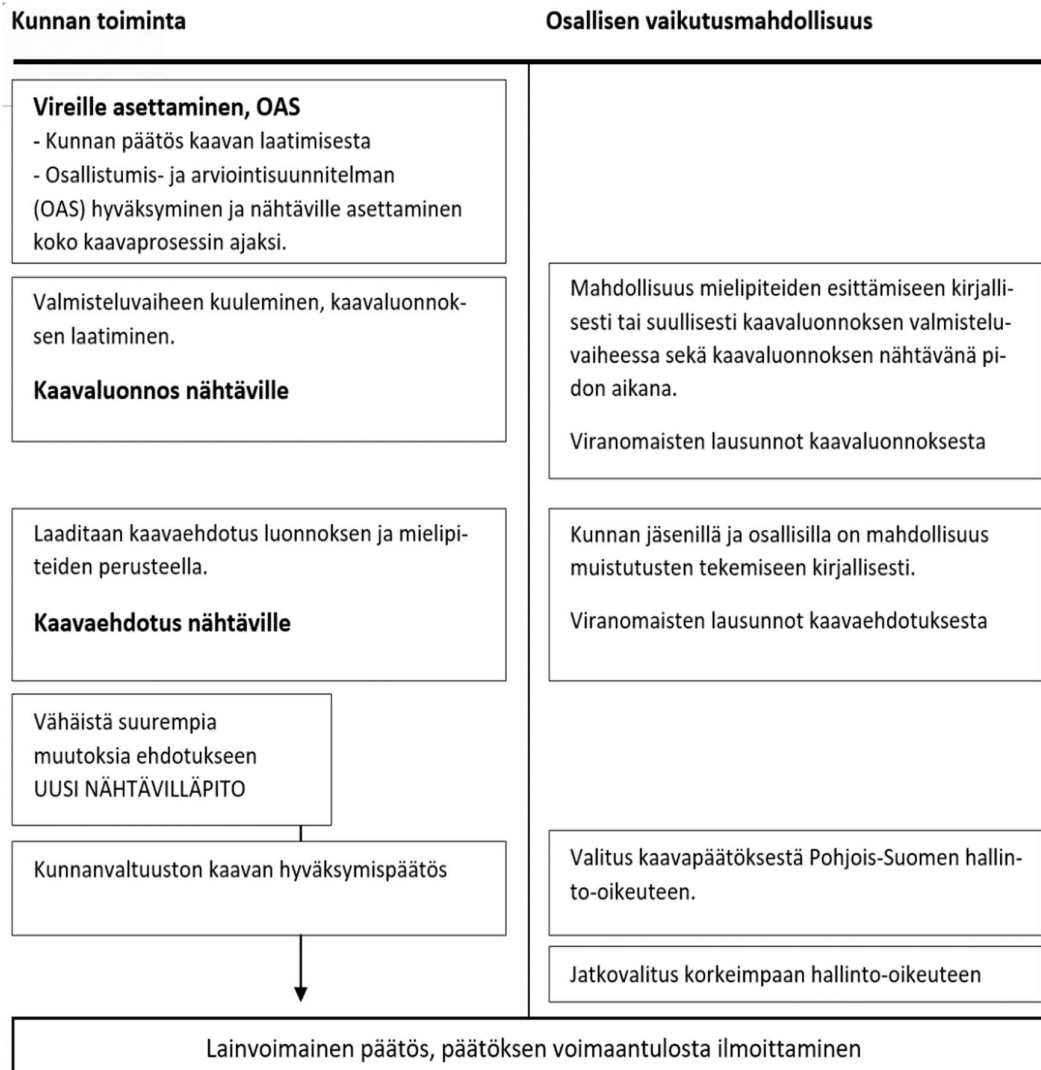
Maakuntakaavan laatii Kainuun liitto ja hyväksyy maakuntavaltuusto. Yleis-, asemakaavat laatii ja hyväksyy kunta.

Ranta-asemakaavat laaditaan maanomistajien aloitteesta maanomistajien kaavoina, jotka kunta kuitenkin käsittelee ja hyväksyy.

Osallistaminen ja vaikuttaminen kaavoitukseen

Alueidenkäyttölaisissa on varmistettu kaavoitustyön vuorovaikutteisuus edellyttämällä jokaisesta kaavahankkeesta laadittavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Suunnitelmassa selvitetään heti kaavoituksen alkuvaiheessa ne tahot ja osalliset, jotka valmisteluun on kytkettävä, sekä sopivimmat tavat aidon vuorovaikutuksen aikaansaamiseksi. Kaavoituksen tulee olla avointa, siitä tulee jakaa tietoa kunnan asukkaille ja maanomistajille, joille tulee varata mahdollisuus seurata kaavoitusta sekä tuoda esille omat näkemyksensä.

Vuorovaikutus voidaan järjestää kuhunkin kaavahankkeeseen sopivimmaksi katsottavalla tavalla. Kunta tiedottaa kaavoituksen vireilletulosta, laaditusta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä kaavojen luonnos- ja ehdotusvaiheen nähtäville asettamisesta paikallisissa sanomalehdissä ja kunnan internet-sivuilla. Osallisille hankkeista tiedotetaan usein myös kirjoitettuihin. Tarvittaessa järjestetään yleisötilaisuuksia hankkeiden eri vaiheissa.

Yksittäiseen kaavahankkeeseen voi parhaiten vaikuttaa kaavan luonnosvaiheessa mm. esittämällä suullisen tai kirjallisen mielipiteen. Ehdotusvaiheessa on mahdollisuus jättää muistutus suunnitelmista.

Kuntalaiset voivat myös vaikuttaa kaavoitukseen ja ympäristöönsä tekemällä aloitteita ja osallistumalla julkiseen keskusteluun.

1.3 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa alueidenkäyttölain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää.

Alueidenkäyttötavoitteiden avulla taitetaan yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvataan luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parannetaan elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastonmuutoksen seurauksiin ja sääntäjä-ilmiiöihin.

Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on:

- varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa,
- auttaa saavuttamaan maankäyttö- ja rakennuslain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys,
- toimia kaavoituksen ennakoivan ja vuorovaikutteisen viranomaistyön välineenä valtakunnallisesti merkittävässä alueidenkäytön kysymyksissä sekä
- edistää kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa.

Alueidenkäyttölain 22 §:n mukaan valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulee ottaa huomioon ja niitä tulee edistää valtion viranomaisten toiminnassa sekä maakuntien ja kuntien kaavoituksessa.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet:

<https://www.ymparisto.fi/fi/rakennettu-ymparisto/kaavoitus-ja-alueidenkaytto/valtakunnalliset-alueidenkayttotavoitteet>

2 Maakuntakaavoitus

Maakuntakaavassa käsitellään koko maakunnan tai useamman kunnan suuret maankäytön linjaukset yhteensovittaen eri maankäyttötarpeet keskenään. Maakuntakaavoissa esitetään maakunnan yhdyskuntarakenteen ja alueiden käytön perusratkaisut keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Maakuntakaavan laatii ja hyväksyy maakunnan liitto.

Kainuussa on voimassa viisi maakuntakaavaa

[Kainuun maakuntakaava 2020](#)

[Kainuun 1. vaihemaakuntakaava](#)

[Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava](#)

[Kainuun tuulivoimamaakuntakaava](#)

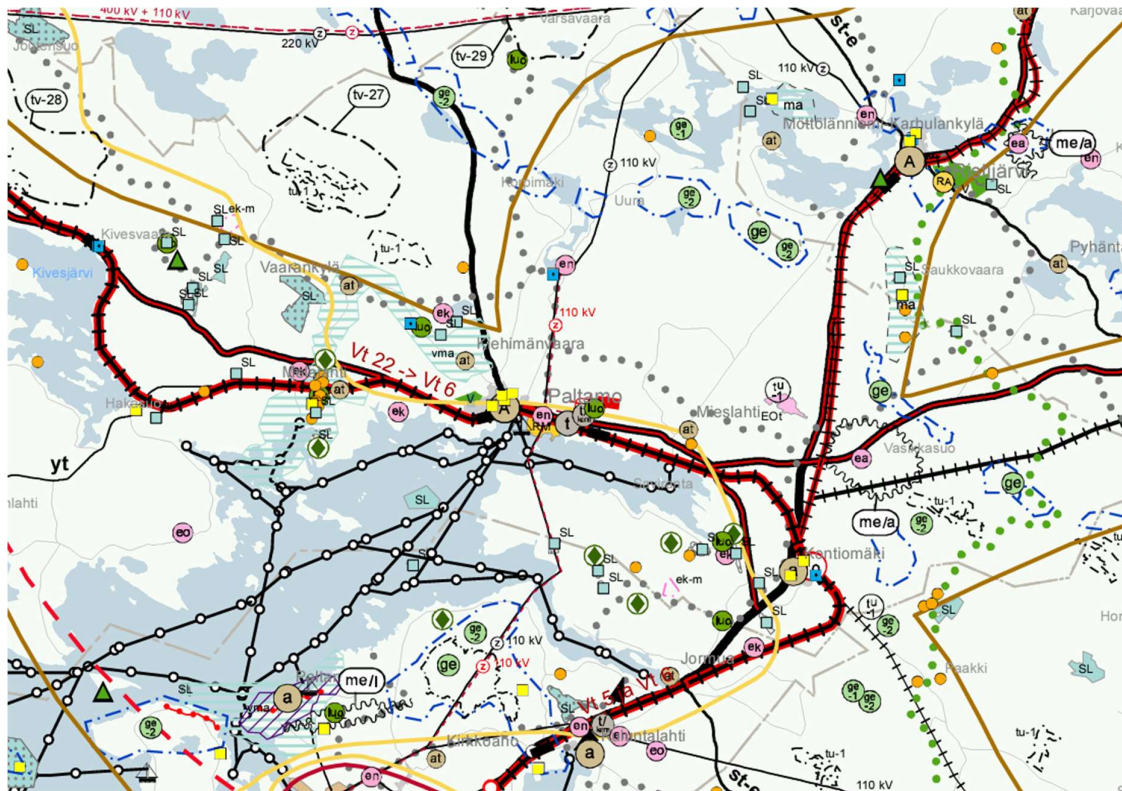
[Kainuun vaihemaakuntakaava 2030](#)

[Kainuun tuulivoimamaakuntakaava 2035](#)

Tietoa maakuntakaavoituksesta Kainuun liiton kotisivuilta:

<https://kainuunliitto.fi/kaavoitus-ja-liikenne/>

[Yhdistelmäkartta Kainuun maakuntakaavoista](#)

3 Yleiskaava

Yleiskaavan tarkoituksena on kunnan tai sen osan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteen sovittaminen. Yleiskaava voidaan laatia myös maankäytön ja rakentamisohjaamiseksi määrättyllä alueella. Yleiskaavassa osoitetaan mm. asuinrakentamisen, työpaikkatoimintojen, viherrakenteen ja suojelun alueita. Myös

eri kulkumuotojen liikenneyhteydet, kulttuuriympäristön ominaisuusmerkinnät ja yhdyskuntateknisen huollonasiat voidaan sovittaa yhteen muun maankäytön kanssa.

Yleiskaava on ohjeena laadittaessa tai muutettaessa yksityiskohtaisempia kaavoja (asematai ranta-asemakaava).

Yleiskaava voidaan laatia oikeusvaikutteisena ja oikeusvaikutuksettomana. Oikeusvaikutteisena laadittavalla yleiskaavalla on maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitetut oikeusvaikutukset, oikeusvaikutuksetonta osayleiskaavaa voidaan pitää lähinnä valtuuston tahdonilmauksena halutusta kehityksestä, esimerkiksi strategiset yleiskaavat.

3.1 Voimassa olevat yleiskaavat

- Kirkonkylän yleiskaava 2035
- Iijärven – Ristijärven rantaosayleiskaava
- Kemilän rantaosayleiskaava
- Saukkovaaran osayleiskaava alue 1

3.2 Vireillä olevat yleiskaavat

3.2.1 Pieni-Paljakan tuulivoimapuiston osayleiskaava

Hanketoimija: Prokon Wind Energy Finland Oy

Kaavakonsultti: Ramboll Finland Oy

Kaavoituksesta vastaava: Ristijärven kunta

Päätökset:

Kaavoituspäätös [kv 13.10.2021 § 36](#)

Vireilletulo ja oas [kh 24.1.2022 § 9](#)

Kaavaluonnos [kh 28.11.2022 § 157](#)

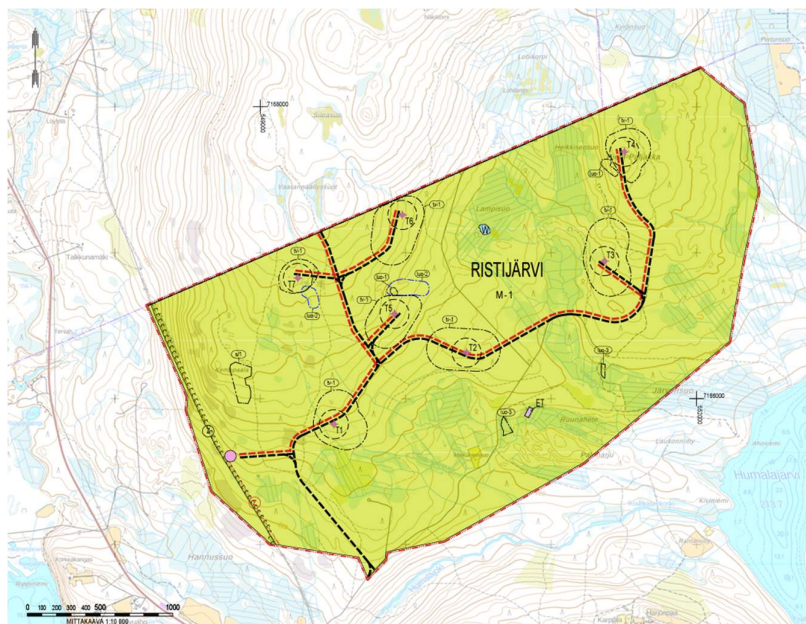
Kaavaehdotus [16.12.2024 § 180](#), 20.1.2025 § 3

Prokon Wind Energy Finland Oy suunnittelee Ristijärven ja Puolangan rajalla molempien kuntien alueilla sijaitsevalle Pieni-Paljakan alueelle yhteensä 9 tuulivoimalan suuruisen tuulivoimapuiston rakentamista. Pieni-Paljakan tuulivoimahankkeen tavoitteena on selvittää mahdollisuutta rakentaa enintään 9 tuulivoimalaa, joista 7 sijaitisi Ristijärven kunnan alueella ja 2 Puolangan kunnan alueella. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho on arviolta 6–10 MW, jolloin koko 9 tuulivoimalan tuulivoimapuiston kokonais-teho tulisi olemaan noin 54–90 MW.

Kaavaehdotus on ollut nähtävillä 22.1.-21.2.2025.

Pieni-Paljakan tuulivoimahankkeen kaavoituksen rinnalla toteutetaan erillisenä prosessina myös ympäristövaikutusten arviointi- eli YVA-menettely . Perusteltu päätelmä YVA-selostuksesta on tullut 31.3.2023. <https://www.ymparisto.fi/fi/osallistu-ja-vaikuta/ymparistovaikutusten-arviointi/pieni-paljakan-tuulivoimahanke-puolanka-ja-ristijarvi>

Kaavaehdotus kartta

3.2.2 Isolehdon tuulivoimapuisto tuulivoimaosayleiskaava

Hanketoimija: Abo Energy Oy

Kaavakonsultti: ONE Architects Oy

Kaavoituksesta vastaava: Ristijärven kunta

Päätökset: Kaavoituspäätös kv 20.9.2023 § 29.

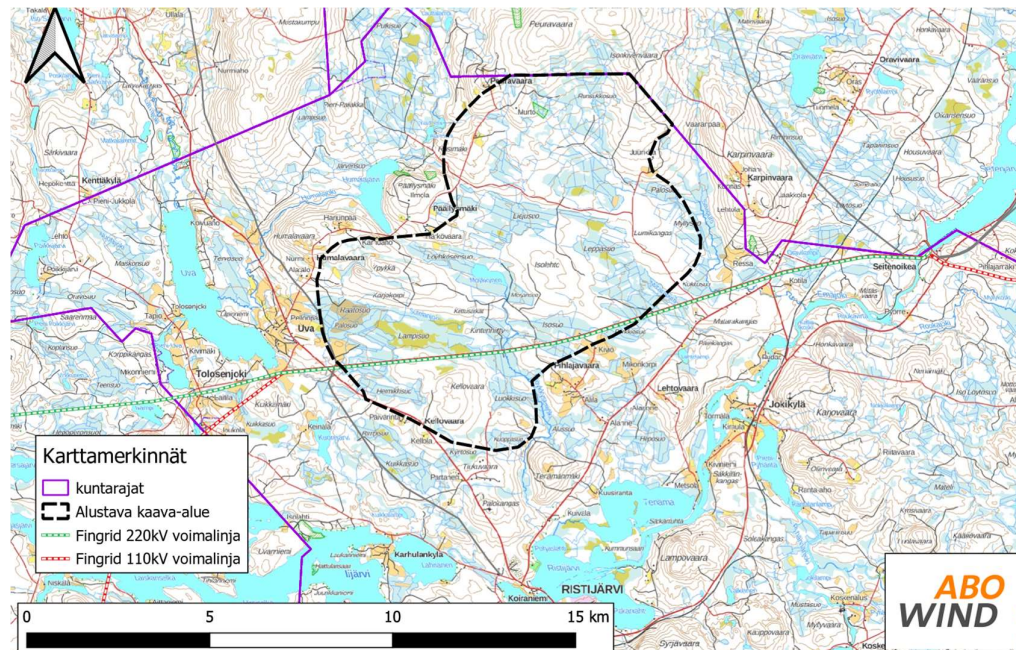
Vireilletulo ja oas kh 22.1.2024 § 5.

Kaavoitettava Isolehdon tuulivoimahankealue sijaitsee Ristijärven kunnan alueella, Ristijärven kuntakeskuksesta 4 - 5 kilometriä pohjoiseen Puolangantien (seututie 888) ja Hyrynsalmentien (yhdystie 8890) väliselle alueelle. Tuulivoima-alueen pinta-ala on noin 4 900 hehtaaria ja suunnittelualueen rajaus tarkentuu suunnittelutyön edetessä.

Kaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa enimmillään 39 tuulivoimalan ja niihin liittyvien huoltoteiden, maakaapeleiden ja sähköaseman rakentaminen laatimalla MRL 77 a §:n mukainen oikeusvaikutteinen yleiskaava, jota voidaan käyttää suoraan tuulivoimalan rakennusluvan myöntämisen perusteena.

Tuulivoimapuiston toteuttaminen edellyttää YVA-lain mukaista ympäristövaikutusten arviointia ja maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen osayleiskaavan laatimista. Tässä hankkeessa kaavoitus ja ympäristövaikutusten arviointi (YVA) toteutetaan samanaikaisesti omina menettelyinä. Kainuun ELY-keskus toimii YVA-menettelyssä YVA-lain tarkoittaman yhteysviranomaisena. Lisätietoa Isolehdon ympäristövaikutusten menettelystä [YVA-menettely](#).

Kaava on etenemässä 2025 keväällä luonnosvaiheeseen.

3.2.3 Louhenkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava

Hanketoimija: ABO Energy Suomi Oy

Kaavakonsultti FCG Rakennettu Ympäristö Oy

Kaavoituksesta vastaava Ristijärven kunta

Päätökset: Kaavoituspäätös kv 12.6.2024 § 13

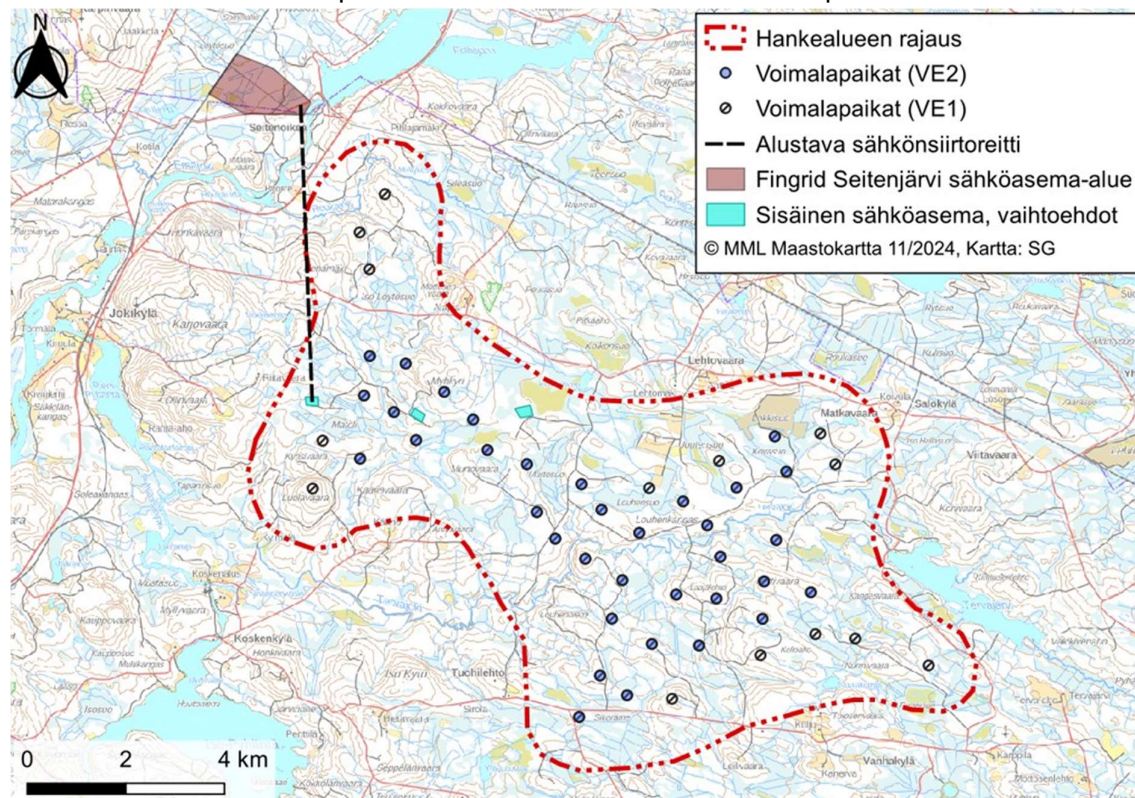
Vireilletulo ja oas kh 20.1.2025 § 4

Louhenkankaan alueelle suunnitellaan enintään 49 uuden tuulivoimalan rakentamista. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 320 metriä. Voimaloiden yksikköteho on arviolta noin 6-10 MW, jolloin kokonaistehoksi muodostuu noin 300-500 MW. Voimalasijoittelu ja huoltotelinjaukset tarkentuvat hankesuunnittelun ja ympäristövaikutusten arvioinnin edetessä.

Louhenkankaan tuulivoimahankkeen kaavoituksen rinnalla toteutetaan myös ympäristövaikutusten arviointi eli YVA-menettely. YVA-menettelyn yhteydessä tutkitaan hankkeen ja sen vaihtoehtojen ympäristövaikutuksia. Laadittuja selvityksiä ja arvioinnin tuloksia hyödynnetään myös osayleiskaavoituksessa.

YVA-menettelystä vastaa Kainuun ELY-keskus

Louhenkankaan tuulivoimapuiston vaihtoehtoiset alustavat voimalapaikat

3.2.4 Kylkivaaran tuulivoimapuiston osayleiskaava

Hanketoimija: wpd Finland Oy

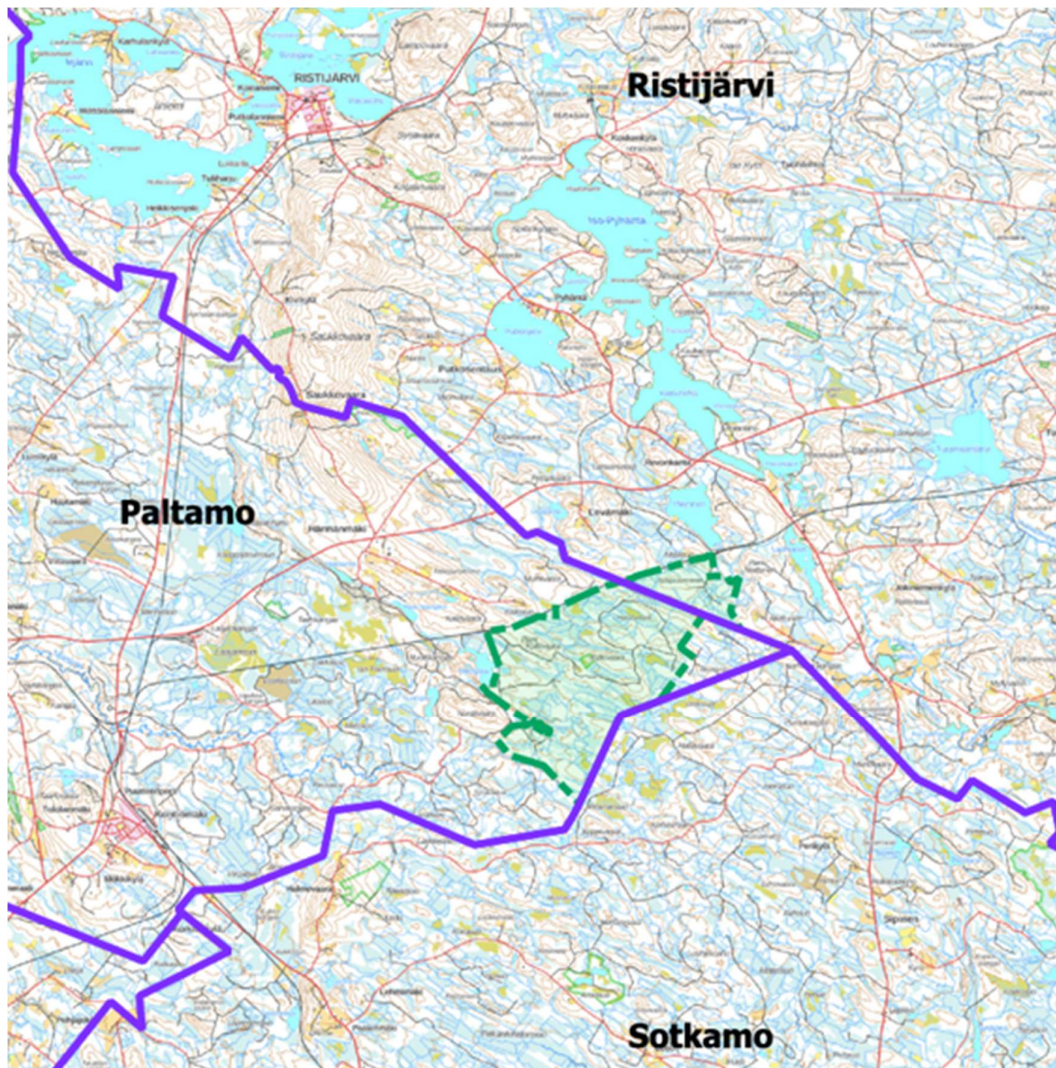
Kaavakonsultti: -

Kaavoituksesta vastaava Ristijärven kunta

Päätökset: [kv 14.12.2022 § 35](#)

wpd Finland Oy on tehnyt Ristijärven kunnalle aloitteen tuulivoimayleiskaavoituksen käynnistämiseksi kunnan itäosaan. Alueelle on suunniteltu 19 tuulivoimalaa Paltamon puolelle ja 2 voimalaa Ristijärven puolelle.

Kylkivaaran tuulivoimahanke on pysähdyksissä ja hankkeen eteneminen vaatii mm. aluevalvontaan liittyvien asioiden ratkeamista.

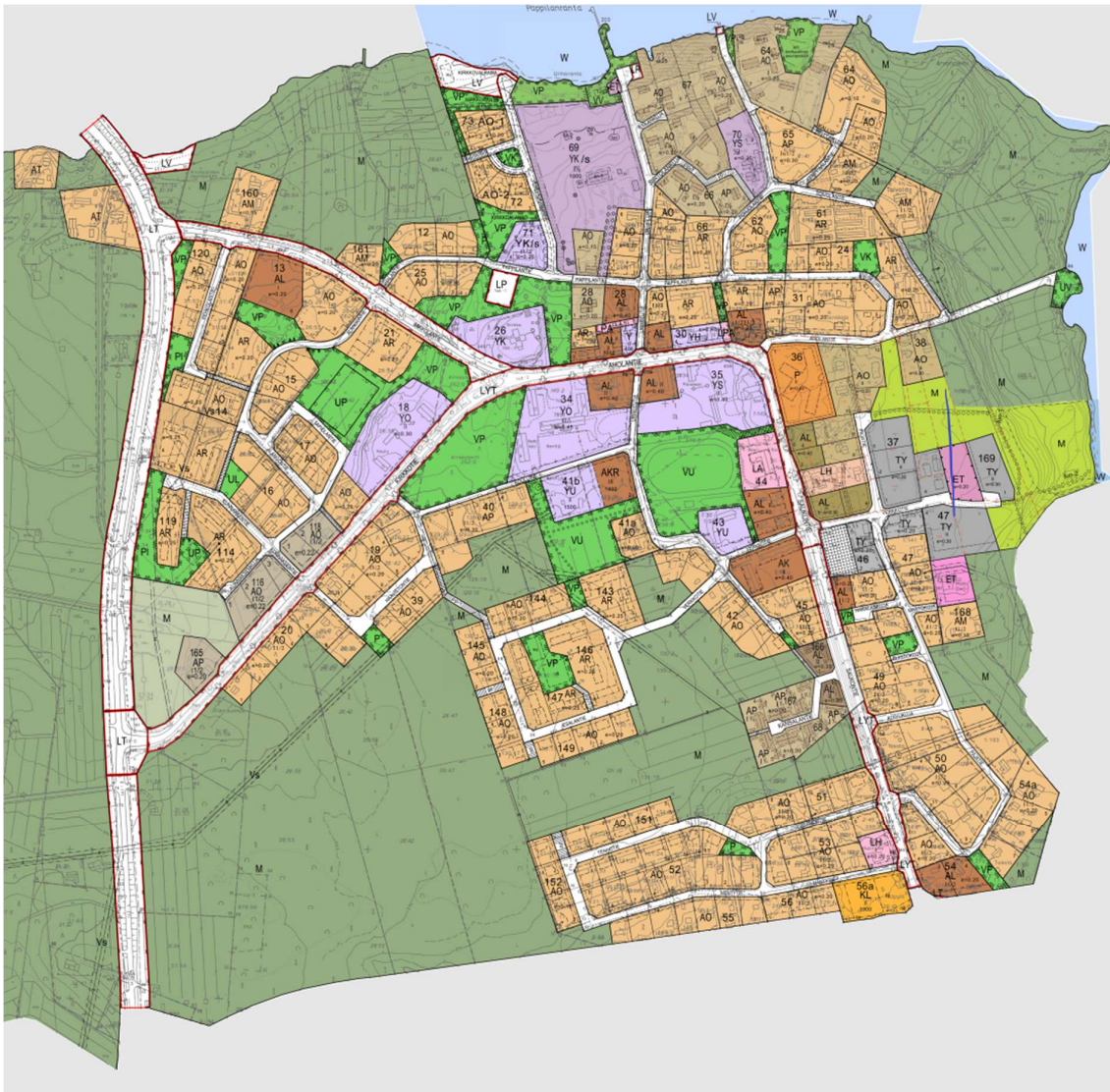

4 Asemakaava

Asemakaavoitus on yksityiskohtaisin maankäytön suunnittelun taso. Asemakaavan tarkoitus on osoittaa yksityiskohtaisesti eri alueiden käyttötarkoitukset, esimerkiksi viheralueet, asuinalueet, teollisuuden ja palvelujen alueet sekä ohjata rakentamista ja muuta maankäyttöä.

Kunnan ajantasa-asetmakaavakartta koostuu useista eriaikoina laadituista kaavoista, kaava-muutoksista ja laajennuksista.

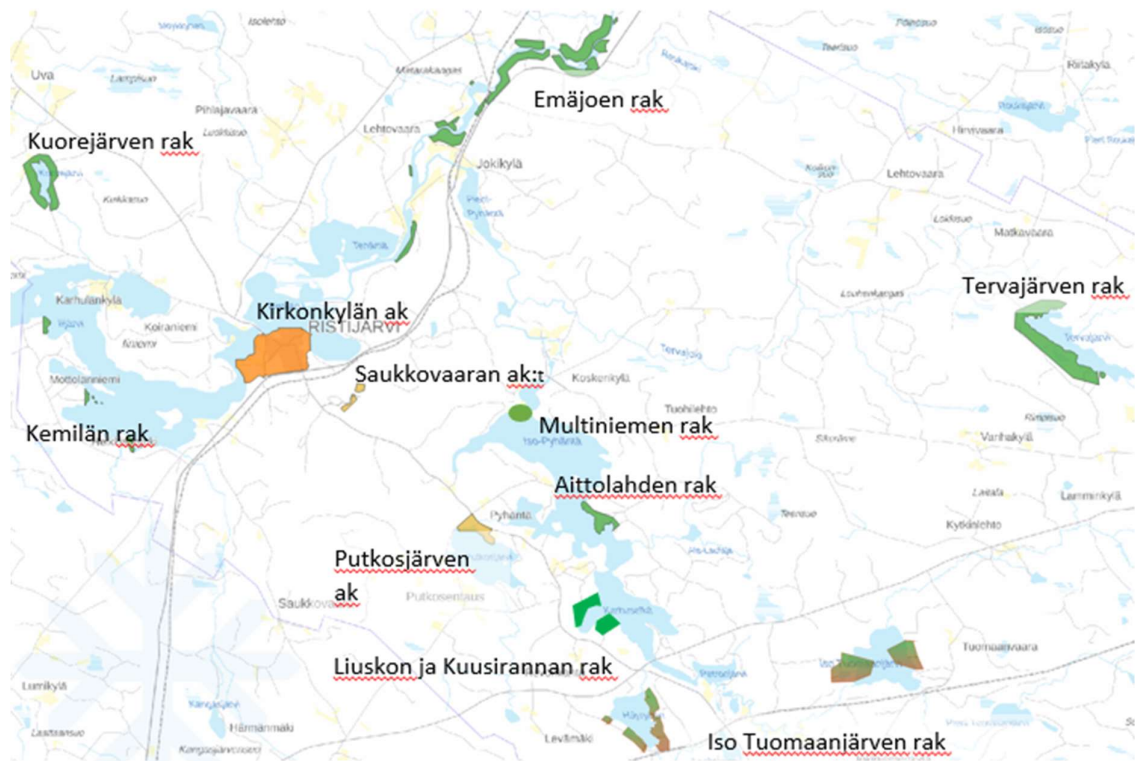
Keskustan ajantasa asemakaavaa

Ranta-asemakaavat

Ranta-asemakaavat laaditaan maanomistajan toimesta riittävän laajalle alueelle pääasiassa rantojen lomarakentamisen järjestämistä varten. Ranta-asemakaavalla ohjataan pääasiassa loma-asutuksen järjestämistä ranta-alueille.

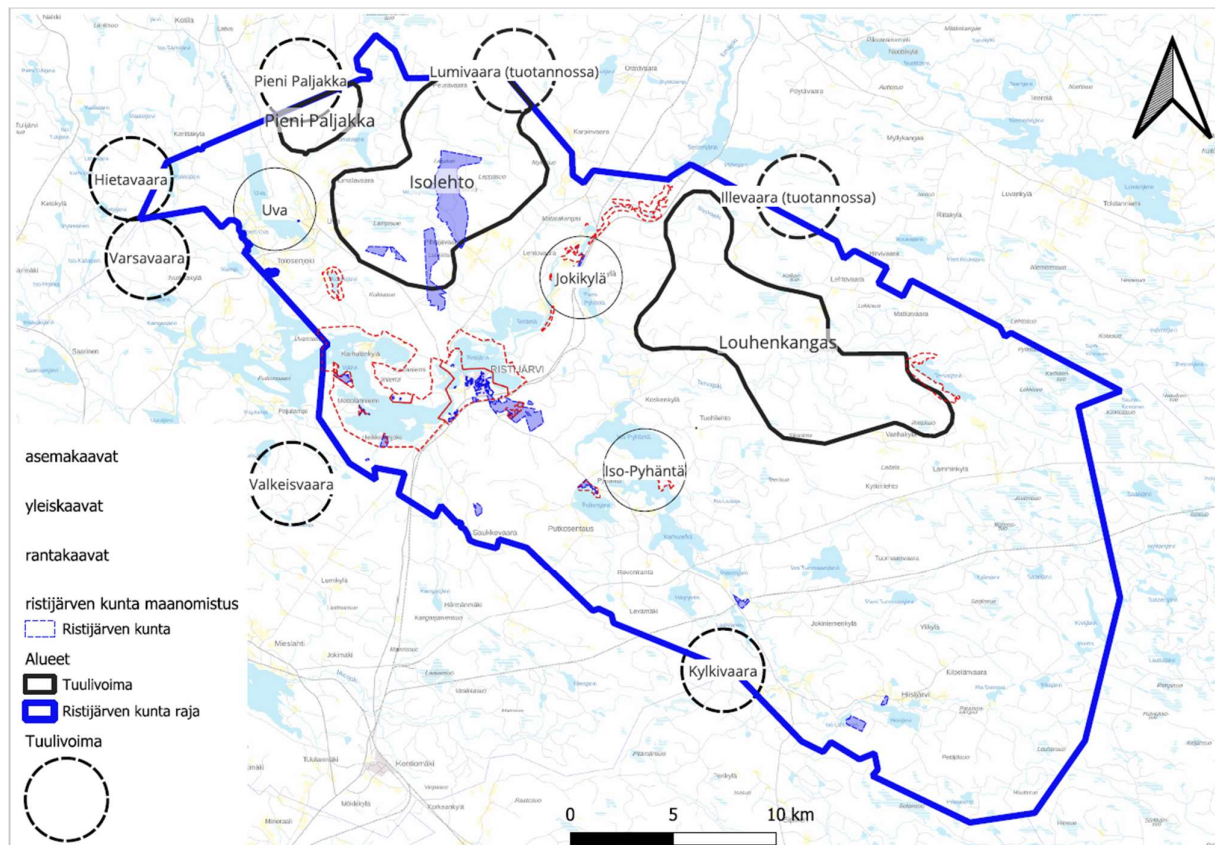
Voimassa olevat asemakaavat	
Kirkonkylän asemakaava	Liuskon ja Kuusirannan ranta-asemakaava
Kirkonkylän asemakaavan muutos, Kallio- pelto	Aittolahden ranta-asemakaava
Saukkoavaaran lakialueen asemakaava	Multiniemen ranta-asemakaava
Putkosjärven asemakaava	Kemilän ranta-asemakaava
Saukkoavaaran itäpuolen asemakaava	Tervajärven ranta-asemakaava
Kirkonkylän asemakaavan muutos	Kuorejärven ranta-asemakaava
Pappilanrannan ja Kansalan alueella	Emäjoen ranta-asemakaava
	Iso Tuomaanjärven ranta-asemakaava

5 Muuta ja ajankohtaista

Taajaman tuntumassa oleva Putkolanniemen alueen asemakaava on vanhentunut. Putkolanniemen ja Koiraniemen alueelle voisi laatia oikeusvaikutteinen yleiskaava asemakaavoituksen sijaan.

Aikaisemmin on nostettu esiin suurimpien järvien rantayleiskaavoitus. Näitä ovat Iso-Pyhännän ranta-alueet, Jokikylän seutu ja Uva. Rantaosayleiskaavalla voidaan tutkia ja ratkaista ranta-alueille sijoittuvan loma-asumisen ja pysyvän asumisen määrä ja sijoittuminen mahdollisimman tasapuolisesti ympäristön olosuhteet huomioiden. Muita lähtökohtia ovat virkistyskäytön mahdollisuuksien turvaaminen ja luonnonympäristön sekä maisemallisesti arvokkaiden alueiden suojeleminen. Kaavojen laadinta edellyttää selvityksiä luonnosta, maisemasta ja kulttuuriympäristöstä. Ristijärven kunnalla ei ole maanomistusta juurikaan näillä alueilla.

Tontit

Ristijärven kunnalla on luovutettavana vakituisen asumisen tontteja Putkosjärvellä, Iin niemellä, Saukkovaaralla ja taajamassa. Saukkovaaralla on myös vapaa-ajan tontteja luovutettavana. Uudisrakentaminen on vähäistä ja tonttitarjonta on riittävä mutta kunnan tulee jatkossakin kartoittaa ja hankkia maata potentiaalisilta rakennuspaikoilta ja kaavoittaa ne.

Luovutettavan olevat tontin löytyvät kunnan verkkosivuilta osoitteesta:

<https://www.ristijarvi.fi/asuminen-ja-ymparisto/asuminen-ja-tonttitarjonta/vapaita-tontteja.html>

MRL-uudistus !

Uusi [Rakentamislaki](#) on tullut voimaan 1.1.2025

Rakentamislain myötä lupajärjestelmästä tulee yksinkertaisempi, kun rakennuslupa, toimenpidelupa ja toimenpideilmoitus korvataan yhdellä lupamuodolla, rakentamisluvalla. Lupaa edellyttävien rakentamishankkeiden kynnystä nostetaan siten, että esimerkiksi alle 30 neliön varaston tai pihasaunan voi rakentaa ilman lupaa, **kunhan rakentamis- ja kaavamääräykset sekä rantarakentamisen säännökset täyttyvät**. Kaikki rakennukset kuluttavat jatkossakin tontin rakennusoikeutta.

[Ympäristöministeriön sivut, rakentamislaki.](#)

Maankäyttö ja rakennuslaki on jatkossa [Alueidenkäyttölaki](#). MRL:stä on kumottu rakentamista koskevat pykälät. Alueidenkäyttölaki on tullut voimaan 1.1.2025. Alueidenkäyttölaki sisältää maankäytön suunnittelua koskevat pykälät.

Rakentamislain voimaan tullessa kuntien tulee laatia uusi lain mukainen rakennusjärjestys. Ristijärven kunta laatii uuden rakennusjärjestyksen vuoden 2025 aikana.

Hyväksytty kunnanhallituksessa _____

